

بررسی سه کتاب دربارهٔ ایجاد وبلاگ

• نیما اکبرپور

کارشناس نرم افزار، طراح وب، روزنامه‌نگار

مؤلف کتاب دارای مدرک کارشناسی در رشتهٔ اقتصاد و با گرایش بازرگانی متولد ۱۳۳۹ بوده و تاکنون نزدیک به هشتاد عنوان کتاب در زمینه علوم رایانه، ترجمه و تالیف کرده‌اند. مدیریت انتشارات آینده دیگر که یکی از ناشران این کتاب می‌باشد نیز بر عهده ایشان است.

کتاب راهنمای آسان وبلاگ‌نویسی در شش بخش و هر کدام به عنوان یک درس تنظیم شده‌اند که لزوماً دنبال هم نیستند و هر یک می‌تواند به طور مستقل کاربر را به سمت ساخت یک وبلاگ هدایت نماید. این شش درس به ترتیب عبارت است از:

درس اول

وبلاگ چیست؟ وبلاگ و دنیای وبلاگ‌نویسی تعریف می‌شود و ساختار تشکیل دهنده یک وبلاگ و عناصر وابسته آن به همراه اصطلاحات مرتبط، در این درس تشریح شده است.

درس دوم

تنها به معرفی برنامه‌های رابطی که به صورت سرویس‌گیرنده (Client) بر روی رایانه کاربران نصب می‌شود، پرداخته شده و چند برنامه کاربردی تر و مشهورتر در آن معرفی شده است که عبارت است از: Radio userland و Slug، w.bloggar، Blog buddy.

درس سوم

مختص معرفی سرویس دهنده بلاگر به عنوان رایج‌ترین ابزار وبلاگ‌نویسی می‌باشد. در این درس شیوه کار، ملزومات، طبقه

امروزه پدیده وبلاگ یکی از مهم‌ترین‌ها در فناوری اطلاعات محسوب می‌شود. پدیده‌ای که مدتی کوتاه پس از تولدش، مرزها را درنوردیده و پا به اجتماع پارسی‌زبانان گزاردده است. در زمینه ساخت یک وبلاگ، تاکنون سه کتاب منتشر شده است که هم‌اکنون به بررسی و نقد آنها این سه می‌پردازم:

• داریوش فرسای، راهنمای آسان وبلاگ‌نویسی، تهران: آینده دیگر و میرزایی، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۲، ۹۶ صفحه، فارسی.

ساخت، انتشار و مدیریت انواع وبلاگ

این کتاب سعی دارد تا با معرفی تعدادی از نرم‌افزارها و

سیستم‌های انتشار وبلاگ، طرز ساخت وبلاگ را به وسیله آنها در قالب دروس به همراه تصاویر، به کاربران علاقه‌مند آموزش دهد. سطح آموزشی کتاب برای کاربران ابتدایی و متوسطی است که قصد ساخت وبلاگ دارند و روند آموزشی آن به صورتی است که کاربر نا آشنا به ساخت یک وبلاگ بتواند در گام‌هایی به دنبال هم با سیستم‌های ساخت وبلاگ آشنا شود و روش راه‌اندازی یک وبلاگ را گام به گام بیاموزد و در نهایت بتواند تغییرات را در ظاهر وبلاگ خود اعمال کرده و آن را بهتر مدیریت نماید.

WEBLOG

دلخواه خود یاری رساند، اما در برخی از موارد موضوع به گونه‌ای تشریح شده که تنها کاربران باتجربه‌تر از آنها سر در می‌آورند. از نقاط قوت این کتاب شرح برنامه‌های سمت سرویس‌گیرنده یا Client است که در کتب مشابه به هیچ وجه به آنها پرداخته نشده است.

نحوهٔ تنظیم مطالب مندرج در درس نشان‌دهندهٔ آن است که مؤلف عملاً تمامی مراحل را طی کرده و به برخی از مشکلات پیش آمده شخصاً برخورد کرده و روش حل آنها را نیز متذکر شده است، اما به دلیل اینکه تمامی درس بر روی وبلاگ‌های انگلیسی آزمایش شده است، عملاً مشکلاتی را که یک کاربر برای ایجاد یک وبلاگ به زبان فارسی به آن خواهد خورد، از قلم افتاده است. مواردی چون تنظیم صفحات برای متون فارسی که یکی از مشکلات پایه برای وبلاگ‌های فارسی است از نکاتی است که مخاطب فارسی‌زبان در بیشتر مواقع با آن دست به گریبان است. سیستم‌های مدیریت محتوای فارسی مانند پرشین‌بلاگ و بلاگ‌اسکای در این کتاب تشریح نشده و این در حالی است که بسیاری از وبلاگ‌های فارسی و درصد عظیمی از آنها بر روی این دوسرویس‌دهنده و بالاخص پرشین‌بلاگ تشکیل شده و می‌شود. تصاویر موجود در کتاب در بسیاری از موارد کوچک، کم کیفیت و ناخوانا هستند و تنها شمایی کلی از آنچه که کاربر در عمل با آن برخورد می‌کند را متصور می‌سازند. برخی از سرویس‌دهنده‌های مشمول کتاب هم‌اکنون تغییر و نسخه‌های جدیدتر و کارآمدتری را منتشر کرده‌اند که به دلیل زمان چاپ کتاب یعنی تابستان ۸۲ توضیحات و دروس مربوطه عملاً کاربرد خود را از دست داده‌اند. به عنوان نمونه می‌توان به سرویس‌دهنده بلاگر اشاره کرد که تغییرات نسخه اخیر آن باعث شده است که در حال حاضر فصول مربوط به تشریح آن در این کتاب کاربرد بسیار کمتری را داشته باشند. کتاب مذکور فاقد بخشی به عنوان ضمیمه است و منابع به صورت پیوند (Link) در بخش‌های متعدد کتاب به چشم می‌خورد.

ایجاد یک وبلاگ، پست مطالب، تنظیمات بلاگر، تغییرات و عیب‌یابی در بلاگر به تفصیل و به همراه تصاویر تشریح شده است. هم‌چنین علاوه بر روش ساخت یک وبلاگ رایگان در بلاگر، روش مدیریت و ساخت یک وبلاگ خارج از حوزه Blogspot و در حوزه‌های شخصی نیز توضیح داده شده است.

درس چهارم

آموزش وبلاگ‌نویسی به کمک برنامه Radio userland است. در این درس طریقه بارگذاری و نصب برنامه radio userland، طرز کار و نوشتن مطالب در آن، بخش‌های متعدد این برنامه، نکته‌های انتشار وبلاگ و ویرایش کدها توضیح داده شده است.

درس پنجم

این بخش به سیستم مدیریت محتوای Movabletype که یکی از پرقدرت‌ترین و محبوب‌ترین برنامه‌های انتشار وبلاگ بر روی فضای اختصاصی (Host) می‌پردازد. در این درس طریقه بارگذاری و نصب این سیستم بر روی فضای اختصاصی توضیح داده شده و بخش‌های متعدد و امکانات آن به طور خلاصه تشریح شده است.

امکانات پیشرفته‌ای که سرویس‌دهنده بلاگر به کاربران ویژه خود می‌دهد Blogger pro نامیده می‌شود که به صورت درس ششم در انتهای کتاب گنجانده شده است. در این درس به معرفی این سرویس و مقایسه آن با سرویس پیش‌فرض بلاگر پرداخته می‌شود.

از نکاتی که در این کتاب به نسبت کتب مشابه به چشم می‌آید، تنوع سرویس‌های معرفی شده در آن است که از این نظر سیستم‌ها و برنامه‌های متنوع‌تری را معرفی می‌کند. اشاره به برخی از اشکال‌ها و تشریح مشکلات و روش رفع آنها از ویژگی‌های دیگر این کتاب است. برخی از بخش‌ها و سرفصل‌های دروس برای کاربران آشنا راهنمای خوبی بوده و می‌تواند وی را در ساخت وبلاگ

بخش همانند بخش قبلی ساخت یک وبلاگ از طریق سایت بلاگر توضیح داده می‌شود. طریقه عضویت در این سایت، فارسی کردن قالب‌های پیش فرض بلاگر، طریقه انتشار مطالب، تغییر در تنظیمات وبلاگ، طریقه ساخت وبلاگ گروهی، توضیح چند ترفند برای وبلاگ‌های فارسی و اضافه کردن تصاویر در وبلاگ از جمله مطالب این بخش است.

کتاب مذکور به سرویس دهنده پرشین بلاگ می‌پردازد که یکی از پرکاربردترین سایت‌های ارائه‌کننده وبلاگ برای فارسی‌زبانان است و به دلیل محیط فارسی مورد استقبال کاربران ایرانی قرار گرفته است. به همین دلیل توضیح و تشریح آن بسیار مفید بوده مخصوصاً سطح نوشته‌ها به گونه‌ای است که یک کاربر با سطح دانش ابتدایی می‌تواند به راحتی از این کتاب استفاده کند و برای خود وبلاگ تشکیل دهد. از نقاط قوت این کتاب می‌توان به این اشاره کرد که سیستم بلاگر را برای کاربران فارسی‌زبان تشریح کرده است. ترفندها و ابزار دیگر مانند طریقه عضویت در چند هوستینگ رایگان و چگونگی اضافه کردن شمارنده، موسیقی و تصویر به وبلاگ از جمله مواردی هستند که همواره مورد سؤال بسیاری از کاربران بوده‌اند که به آنها در این کتاب پاسخ داده شده است. اشکال کتاب مورد بحث همانند کتاب‌های مشابه در قدیمی شدن مطالب آن و تغییراتی است که در نسخه‌های جدید این نرم‌افزارها اعمال شده است، اما ذکر آن‌ها در کتاب نیامده است. تصاویر کتاب به اندازه کافی گویا و واضح هستند و از این نظر راهنمای تصویری خوبی را برای خواننده متصور می‌نمایند. سیستم‌های کاربردی دیگر وبلاگ‌نویسی و مدیریت محتوای وبلاگ از قبیل موبیل تایپ نیز هر چند مختصر در کتاب نیامده است.

● **شهاب مباحثی، کلید وبلاگ، تهران: توسعه‌آموزش، چاپ اول، اسفند ۱۳۸۲، ۹۴ صفحه، فارسی.**

وبلاگ چیست و چگونه ساخته می‌شود؟

این کتاب سعی دارد تا به خواننده درباره تاریخچه وبلاگ

● **حسین یعسوبی، راهنمای ساخت Weblog، تهران: ناقوس، چاپ اول، بهار ۱۳۸۳، ۶۸ صفحه، فارسی.**

ساخت، انتشار و مدیریت وبلاگ

این کتاب سعی دارد به زبان ساده طرز ساخت وبلاگ با سیستم‌های پرشین بلاگ و بلاگر را به خوانندگان توضیح دهد. علاوه بر این، خواننده می‌تواند طریقه استفاده از ابزارهای دیگر لازم وبلاگ‌نویسی را بیاموزد. چگونگی اضافه کردن نظرسنجی، ایجاد یک فضای رایگان برای بارگذاری فایل‌ها و تصاویر، اضافه کردن شمارنده (Counter) و وضعیت آنلاین بودن نویسنده در یاهو مستجر به وبلاگ از بخش‌های مفیدی است که برای کاربران با سطح ابتدایی نوشته شده است. مقدمه کتاب شامل تعریف وبلاگ به چند روایت مختلف است و به تشریح وبلاگ و وبلاگ‌نویس می‌پردازد.

کتاب مذکور از دو بخش مجزا تشکیل شده است که هر کدام به تفصیل به روش‌های ساخت وبلاگ در پرشین بلاگ و بلاگر می‌پردازند.

بخش اول به ایجاد وبلاگ در سایت پرشین بلاگ اختصاص دارد. سایت پرشین بلاگ نخستین سرویس دهنده ایرانی ساخت وبلاگ است. این بخش به صورت گام به گام به همراه تصاویر، مراحل ساخت وبلاگ را توضیح می‌دهد. این مراحل شامل عضویت در سایت، ساخت وبلاگ، طریقه انتشار مطالب و گذاشتن تصویر و موسیقی می‌باشد. ثبت وبلاگ در فهرست، فراموش کردن کلمه عبور، انجمن‌های گفت‌وگوی پرشین بلاگ و طرز عضویت و فعالیت در آن از توضیحات مفیدی است که به این بخش افزوده شده است.

بخش دوم، مختص سرویس دهنده Blogger است. در این

